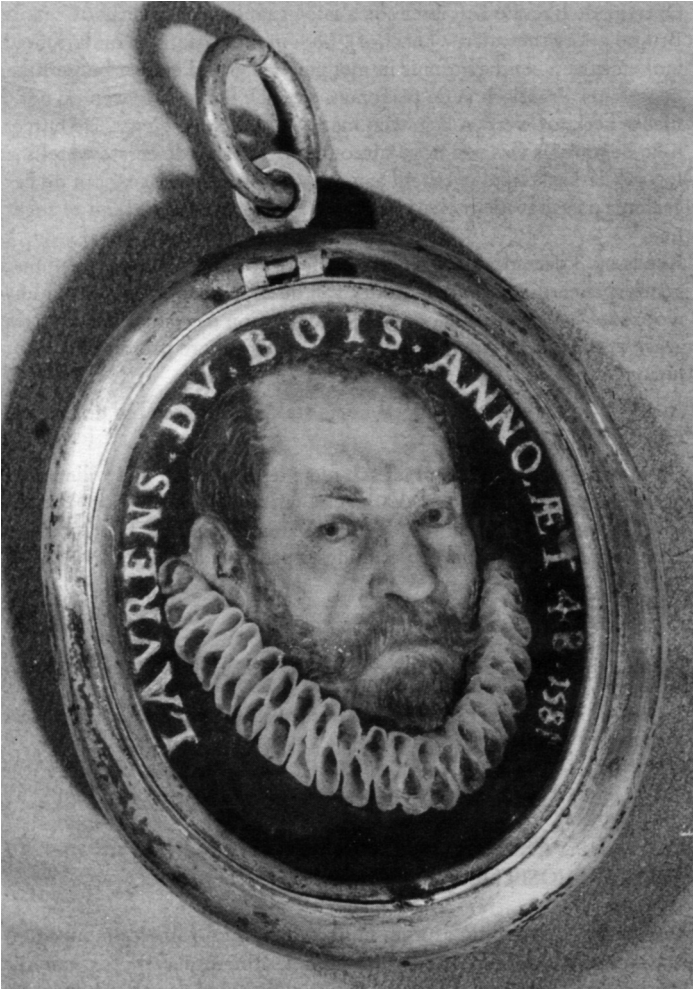

GENTSE MEMORIEDAGEN: 24-25-26 DECEMBER

24 December 1604

Dood van Laureins Van den Haute, ook wel du Bois genoemd.
Hij werd hier geboren in 1531.

Laureins Van den Haute. 1531-1604.

Hij week uit en was in 1574 Kamerheer van de Augsburgse bankier Jacob Fugger.

Hij kwam terug naar Gent in 1586 en wordt er voogd van het Wenemaers-Hospice waarvan hij de kapel liet restaureren. Op 23 Februari 1591 vermaakte hij al zijn bezittingen aan het Wenemaers-Hospice onder voorwaarde er zijn leven lang te worden onderhouden en er na zijn dood begraven te worden in de kapel. Hij bedong tevens dat elke maandag, woensdag en vrijdag een H. Mis te

zijner nagedachtenis zou opgedragen worden, dat men elk jaar op zijn feestdag een sermoen zou houden en een pint wijn aan 24 armen zou uitdelen. Hij was ongehuwd.

Hij werd inderdaad begraven in de kapel van het Hospice.

Zijn grafsteen wordt bewaard in de Sint-Baafsabdij.

24 December 1789

Triomfantelijk onthaal in Gent van de advocaat Henri Van der Noot, een der leiders van de Brabantse Omwenteling.

In tegenstelling tot de andere leider, de meer bezadigde advocaat François Vonck was deze leider van de “Statisten” eerder een fanatiek warhoofd. Hij mocht hier dan wel enthousiast toegejuicht worden, maar dat wil natuurlijk niets zeggen.

Hij stierf, vrijwel door iedereen vergeten op 96-jarige leeftijd in Strombeek in 1827.

24 December 1814

Ondertekening van het Amerikaans-Engels Vredesverdrag dat de geschiedenis zou ingaan als “The Treaty of Ghent”. Het stelde een einde aan de oorlog die al enkele jaren woedde tussen deze twee naties.

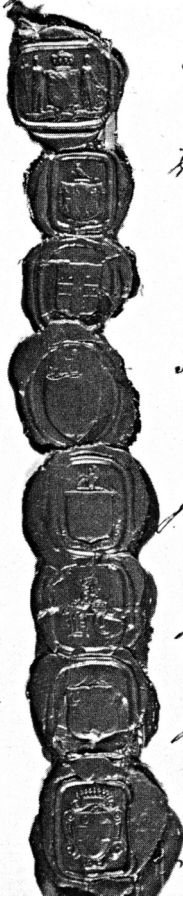
De Amerikaanse delegatie kwam hier aan in Juni 1814 en stapte af in het “Hôtel des Pays-Bas” op de Kouter. Ze werd geleid door de spilfiguur John Quincy Adams die later President van de Verenigde Staten zou worden. De strenge, puriteinse Adams is omringd door vier leden die eerder te klasseren zijn in de categorie van de “bon-vivants”. Hun ongedwongen losse manieren en hun gemakkelijk contact met de bevolking bezorgen hen hier onmiddellijk een enorme populariteit.

De Engelse delegatie bestaande uit militairen wordt geleid door Lord Cambier, komt hier aan 6 weken na de Amerikanen. Zij stapt af in het “Hôtel De Gouden Leeuw”, maar na enkele dagen nemen zij verblijf in het gewezen klooster van de Chartreuzen. De stijve Engelsen sluiten zich daar op, gaan zelden uit, en als zij het doen, in uniform en in groep. Ze hebben en zoeken geen contact met de Gentenaars.

De Amerikanen blijven ook niet op de Kouter, zij huren het “Hôtel de Lovendegem” op de hoek van de Veldstraat en van de Volderstraat. Deze zeer ruime woning staat al een heel tijdje leeg omdat ze de reputatie heeft een spookhuis te zijn. De plezante Amerikanen trekken zich daar niets van aan en het spook, volledig gedegouteerd omdat het zo weinig “au sérieux” genomen

Plenipotenciaries have signed this Treaty, and
have therunto affixed our seals.

Done in Triplicate at Ghent, the Twenty
Fourth day of December, One Thousand
Eight Hundred and Fourteen.

Gambier

Henry Goulburn

William Adams

John Quincy Adams

J. A. Bayard

H. Clay

John A. Rufes

Albert Gallatin

Laatste bladzijde van de Vrede van Gent met zegels en handtekeningen van de onderhandelaars. (Origineel in National Archives, Washington).

wordt, gaat andere oorden opzoeken in de hoop daar meer aandacht te krijgen. De beide delegaties vergaderen beurtelings in hun respectievelijke verblijven. De onderhandelingen verliepen zeer moeizaam en wij zullen u het verloop ervan besparen. Het voornaamste is dat ze tenslotte een goed einde kenden op 24 december 1814.

Het Verdrag werd ondertekend in de Chartreuzen, nu beter gekend als St-Jan-de-Deo. Men zou kunnen denken dat de kamer die getuige was van deze wereldgebeurtenis angstvallig bewaard en beschermd zou worden. Niets daarvan. Spijtig! Welke troef had men daarmee niet kunnen uitspelen bij de Amerikaanse en Engelse toeristen die jaarlijks onze stad bezoeken?

De ondertekenaars van het Verdrag verlieten onze stad niet onmiddellijk. Er volgden nog enkele banketten, de zoveelste in een lange reeks. De Amerikanen waren gedurende hun verblijf erelid geworden van verschillende Gentse verenigingen, zoals de Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde en de "Société des Beaux-Arts". U zult wel begrijpen dat dergelijke aanstellingen minstens gepaard gingen met een banket. Toen de Amerikanen Gent verlieten na een verblijf van 7 maanden zullen zij zeker goede herinneringen meegenomen hebben van Gent en hebben zij daarna waarschijnlijk een kuur moeten doen hebben van mineraal water. Sommigen - wie weet - zullen het misschien betreurd hebben dat die vredesonderhandelingen niet langer geduurd hebben. Zowel aan het gewezen klooster der Chartreuzen als aan het huis op de hoek van de Volderstraat en de Veldstraat is een gedenkplaat aangebracht. Dit gebeurde bij de 150e verjaring van deze gebeurtenis. Ga eens lezen wat er op staat, u hebt het waarschijnlijk nog nooit gedaan.

24 December 1834

Dood van Jan Mussche.

Was de chef-tuinier van de Plantentuin nadat deze, na afschaffing van de Ecole Centrale, eigendom geworden was van de Stad Gent.

Hij heeft veel gedaan om van deze Plantentuin een van de rijkste van Europa te maken.

Hij woonde in de Kruidtuin. In 1817 verscheen van hem: "Hortus Gandavensis, ou tableau général de toutes les plantes exotiques et indigènes cultivées dans le Jardin Botanique de la ville de Gand."

24 December 1853

Leopold Lachaert wordt geguilotineerd in het Spanjaardskasteel.

Hij had een encaisseur van de "Banque de Flandre" in zijn woning gelokt en

had hem vermoord om hem te beroven van 16.000 fr.

24 December 1860

Eerste opvoering in Gent van "Faust".

24 December 1874

Dood van Frans Rens.

Het was onder zijn voorzitterschap dat op 10 Februari 1836 de "Maetschappij van Vlaemsche Letteroefening" gesticht werd. Hij is voorzitter geweest van het "Willemsfonds" en van "Het Vlaemsch Gezelschap". Hij gaf gedurende 41 jaar het "Nederduitsch letterkundig Jaarboekje" uit. Schreef "Bladeren uit den Vreemde" en vele andere gedichten.

Hij was geboren in Geraardsbergen op 2 februari 1805.

Hij was bediende bij de Belastingen en o.m. medestichter van het Willemsfonds.

Frans Rens. 1805-1874.

24 December 1888

Stichting van de Vlasspinnerij “Linière la Liève”.

Was gelegen op de Nijverheidskaai (nu Wiedauwkaai) en bij de bevolking beter bekend als “de Widèwe” of de “Midèwe”.

In 1960 werden de gebouwen overgenomen door de Maatschappij “Textile-Déchets” die van het Nieuwland kwam.

In 1976 werden de gebouwen door een brand geteisterd en een jaar nadien gesloopt.

24 December 1898

Dood van Georges Rodenbach.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2005 - N° 1 - pp.44-45

24 December 1904

Dood van Julien Dillens.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2003 - N° 2 - p.112

25 December 800

Charlemagne (Karel de Grote), de zoon van Pepijn de Korte, wordt tot Keizer gekroond. Hij regeerde van 768 tot 813. In November 811 kwam hij naar Gent om de in aanbouw zijnde schepen te inspecteren.

25 December 1664

Blijde Intrede van Gouverneur-Generaal Francisco de Castel-Rodrigo.

Het wordt wel een heel lijstje wanneer wij er al zijn titels aan toevoegen: Francisco de Moura-Cortereal, markies de Castel-Rodrigo, Heer van Lumiazere, gewezen gouverneur van Sardinië, gewezen vicekoning van Catalonië en drager van een 12-tal andere titels.

25 December 1691

Dood van Pastoor Nottingham.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2012 - N° 4 - p. 342

25 December 1796

De kerk en het klooster van de Augustijnen word openbaar verkocht.

25 December 1796

De kerk en het klooster van de Augustijnen worden openbaar verkocht.

25 December 1801

Groot feest in de Troonzaal, aangeboden aan Prefect Guillaume Faipoult.
Zie ook “Ghendtsche Tydinghen” - 2009 - N° 2 - pp. 143-144

25 December 1825

Stichting van de kruisbooggilde, “Willem Tell”.

Het enig verband tussen deze 19e eeuwse amusementsmaatschappij en de middeleeuwse gilde was het gebruikte wapen: de kruisboog.

De kruisboog was in de Middeleeuwen het meest doeltreffende individueel wapen, en zelfs nadat men op het slagveld vuurwapens begon te gebruiken ging de kruisboog nog een hele tijd mee, want hij kon veel sneller geladen worden dan de toen nog primitieve musketten die werkten met een lont. Het was een uiterst gevaarlijk wapen en de wonden die de pijlen toebrachten waren zo verschrikkelijk dat verschillende concilies het gebruik van de kruisboog bij de oorlogvoering verboden. Maar het geweld trachten te beperken was toen al - net zoals nu - een initiatief dat geen enkele kans van slagen had. Maar komen wij terug op de op Kerstdag gestichte maatschappij. De eerste voorzitter was de fabrikant Ivo De Ruyck. Wat er precies schortte tussen de voorzitter en de andere leden weten wij niet, maar het is een feit dat hij na een korte tijd vervangen werd door de schilder Louis Haemelynck. De jonge maatschappij zal waarschijnlijk niet zo veel geld in kas gehad hebben, want op het portret van de oude voorzitter werd zijn hoofd gewoon uitgeveegd en vervangen door dat van de nieuwe. De maatschappij had haar lokaal in de Bagattenstraat. Toen er in 1866 een nieuwe straat getrokken werd tussen de Bagattenstraat en de nu verdwenen Kalkstraat, werd ze de Willem Tellstraat genoemd.

Deze maatschappij is nu ook al weer lang verdwenen, maar de oude leden die wij gekend hebben, hebben wij nooit horen spreken van Willem Tell, maar altijd van Guillaume Tell, waarschijnlijk de oorspronkelijke benaming.

De leuze van deze gilde was “Zie recht, doe recht”. De laatste schieting van

het jaar was traditioneel de “Appelschieting” waarbij een appel moest geschoten worden van het hoofd van een “manneke”. Een mechanisch manneke, wel te verstaan, want alle schutters waren niet even behendig en er zal wel geen overaanbod geweest zijn aan levende kandidaten.

“Willem Tell” bestond meer dan een eeuw toen de vereniging ontbonden werd. Diverse stukken waaronder een portrettengalerij, gingen over naar een andere kruisbooggilde die 5 jaar ouder was, namelijk de “Sint-Rochusgilde” die gesticht werd in 1820 en sinds meer dan 50 jaar gevestigd is in kelders van de St-Pietersabdij.

25 December 1842

Geboorte van Jan-Baptist Van den Eeden, als zoon van een schoenmaker, in een huis op de hoek van de Goudstraat en de Sint-Kathelijnestraat.

Hij behoort tot die schare Gentenaars die gedurende hun leven een grote bekendheid genieten en die, na hun dood, zeer vlug vergeten worden.

Van jongs af toonde hij een grote begaafdheid voor de muziek, het was dus

Jean-Baptist Van den Eenden. 1842-1917.

min of meer vanzelfsprekend dat hij terecht kwam in het Conservatorium waar hij een hele reeks prijzen behaalde, o.a. voor piano, kamermuziek en samenzang.

Hij dong driemaal mee naar de Prijs van Rome. Een eerste maal in 1865 met een cantate op een gedicht van Emmanuel Hiel “De Wind”, maar hij werd niet bekroond. Hij waagt opnieuw zijn kans 2 jaar later, maar heeft dan als geduchte mededinger Henri Waelput die met de prijs gaat lopen. Nog 2 jaar later

probeert hij het opnieuw en deze keer lukt het. Hij behaalt de Prijs van Rome, met eenparigheid van stemmen, voor zijn cantate “Faust’s laatste nacht”.

Lyrische artikelen in onze kranten zoals: “Gent mag weder fier zijn op een harer zonen. Van den Eeden is, evenals oud-primus Waelpuut en Leo Van Gheluwe, die in de laatste prijskamp maar één stem minder had voor den eersten prijs dan Waelpuut, een oud leerling van onze muziekschool die reeds zo menige voortreffelijke muzikanten voortbracht. Allen zijn Vlamingen en werken met onze maestro’s Benoit en Miry ter opbeuring en verspreiding van de Vlaamsche Zang. Mogen wij roem dragen op onze Vlaamsche schildersschool, wij zullen weldra met niet minder fierheid mogen gewagen van onze Vlaamsche Muziekschool.”

Zoals gebruikelijk was in 19e eeuw leefde geheel de bevolking mee in de vreugde wanneer een harer zonen een merkwaardige prestatie had geleverd. Bijgevolg, de klassieke feeststoet door de bevlagde straten vol kijklustigen. Het ging van het station naar het Stadhuis. Al de Gentse maatschappijen met hun vlaggen stapten er in op, begeleid door de muziekkorpsen van het leger. Van den Eeden zat in een open rijtuig in gezelschap van zijn vader, Emmanuel Hiel en Hendrik Conscience. Toespraak van de Schepen, overhandiging van een gouden gedenkpenning en dan terug in stoet naar het lokaal van de Melomanen. Ook daar een hele reeks toespraken, het opzetten van een lauwerkroon, enz. Uit de toespraak van Hendrik Conscience nemen wij een passage die de Gentenaars wel zoet in de oren zal geklonken hebben. Hij zei: “Gent schittert boven al de steden van het land uit, en dit weet men zo goed, dat, toen de uitslag van de prijskamp van Rome gekend was, men in Brussel zegde: “’t Is weeral ‘nen Gentenaar.”

Jan-Baptist Van den Eeden werd later Directeur van het Conservatorium van Mons. Hij overleed in deze stad op 4 april 1917.

25 December 1865

Geboorte van de beeldhouwer Olivier Piette.

Hij maakte het oorlogsmonument 1914-1918 op het Kerkhof van de Brugse Poort. Onder meer ook nog de gedenkplaat van Reginald Warneford.

Hij overleed op 17 november 1948.

25 December 1901

Geboorte in de St-Amandstraat van Camiel, Félix d’Hongrie.

Die naam zegt u niets? Dat kan niemand u kwalijk nemen. Alles zal veel duidelijker worden wanneer wij er aan toevoegen dat in de eerste jaren van de

Don Camillo. 1901-1982.

heropleving der Gentse Feesten op het podium bij St-Jacobs, tussen 2 groepen door, regelmatig een bebaarde man verscheen met een hoge hoed op, geen jeansbroek maar een redingote, een sigaar en een onafscheidelijk “mondmuziekse, die nooit naliet “It’s a long way to Tipperary” te zingen en “La Madelon pour nous n'est pas sévère” en het publiek aanmoedigde om mee te zingen. Inderdaad, het betreft "Don Camillo van Gent”.

Hij woonde in de Stierstraat, kon nog net zijn 80 jaar vieren, maar stierf een paar weken later in de Kliniek van Vercauteren op 6 januari 1982.

25 December 1938

Dood van Armand Heins.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2006 - N° 1 - pp. 58-60

25 December = KERSTDAG.

Wij gaan eens nagaan hoe Kerstdag gevierd werd in het Gent van toen. Vooraleer wij hier het bezoek kregen van Sint-Amandus werd hier op 25 December ook al gefeest, zij het dan ook dat dit een heidens feest was. De hulst, marentakken en de brandende kaarsjes zijn trouwens een overblijfsel van dit heidens feest.

Gedurende de Middeleeuwen was Kerstdag DE grote feestdag waarop iedereen de middernachtsmis ging bijwonen. Wanneer de Graven van Vlaanderen in Gent waren op Kerstdag hielden zij open Hof in het Gravensteen. De ganse adel werd uitgenodigd. Bij die gelegenheid werden ze, wanneer ze toevallig niet in onmin leefden met de Gentenaars, door deze laatsten vertroeteld. Op Kerstdag 1329 was Gravin Margareta, de echtgenote van Lodewijk van Nevers, in Gent. De Schepenen zonden haar 1176 liter Rijnwijn, een hoeveelheid die - dachten wij- voldoende moet geweest zijn om haar een paar plezante dagen te laten beleven.

Maar zelfs als de vorsten niet in Gent waren kregen zij een Kerstgeschenk van ons Magistraat. De vrijgevigheid van onze Schepenen kende geen grenzen. Om zich af te vragen of de toestand van de stadskas in de Middeleeuwen echt zo schitterend was.

Buiten de Graaf werden ook zijn "poursuivanten" bedacht. De pages kregen geschenken, de kamerlingen van de Gravin, zelfs de portier van het Prinsenhof werd niet vergeten. Verder nog de klerken van de Graaf zijn deurwaarders, zijn zotten en hun knapen, zijn valkenier te paard en deze te voet, de bedienden van de draagbaar, de portier van het Hof ter Posteerne. Ook de Proost van Sint-Veerle en de biechtvader van de Graaf vielen in de prijzen. Op Kerstdag 1327 kreeg de Bisschop van Doornik een os van ons ten geschenke. Ook onze vier bedelorden, namelijk de Minderbroeders, de Dominicanen, de Karmelieten en de Augustijnen werden bedacht met wijn. Niet dat er in deze kloosters een penurie aan dit alcoholisch product zou geheerst hebben, maar zo iets was toch altijd meegenomen. Geen pater zou een supplement aan zijn dagelijks rantsoen geweigerd hebben.

Daar bleef het gelukkig niet bij want ook in de ziekenhuizen en aan de armen werd wijn uitgedeeld.

Het is amusant te noteren wat August Van Lokeren, de redder van de ruïnes van de Sint-Baafsabdij, schreef in 1855: "Wij horen die kerstliederen niet meer die in onze jeugd zoo aangenaam in onze ooren klonken op Kerstavond. Die aangename tonen, die sedert eeuwen op Kerstdag werden gezongen, hebben thans plaats gemaakt voor gezangen, zeer dikwijls wilde zangen, die slechts een gemeene naäping zijn van de meesterstukken der geleerdste

hedendaagse toonzetters waarvan de geheugenis de eeuw niet zal overleven waar ze de roem uitmaakten.”

Wij vragen ons af wat van Lokeren zou schrijven moest hij de dag van vandaag zijn oor te luisteren leggen in een van onze talrijke discotheken.

26 December 1795

Du Bosch ontbindt de “Conseil Municipal” en vervangt hem “scéance tenante” door een Administratie van 9 leden onder voorzitterschap van J.B. Goethals.

26 December 1814

Geboorte te Villeau (Frankrijk) van Francois Huet.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” 2003 - N° 3 - pp. 193-194

26 December 1839

Geboorte van Mgr. Karel Joannes Seghers.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2010 - N° 5 - pp. 400-401

26 December 1841

Heropening van de Augustijnenkerk. (Na de brand van 1838).

26 December 1890

Geboorte van Jozef Cantré.

Zie “Ghendtsche Tydinghen” - 2007 - N° 2 - p.116

Hugo Collumbien